

- Son vaxtlar Azərbaycan mədəniyyətinin müxtəlif sahələrində müəyyən boşluqlar hiss olunur. Yəqin ki siz də bunu təsdiqləyərsiniz. Boşluqların bir qismi bayağı mahnıların sürətlə artması və buna marağın önə çəkilməsi ilə bağlıdır. Sizcə, bu mahnıların artmasında müğənnilər günahkardır, yoxsa cəmiyyət?

- Cəmiyyət, televiziya, kanallar, saytlar, özbaşınalılar. Bəzi kanallar pulludur, yeni ödənişli kanallardır. Burada müğənni ödəniş edir və çıxır oxuyur. Deyir ki, mən nə istəyirəm oxuyuram. Əvvəllər bizdə Bədii Şura var idi. Kimin ağzı nə idi ki, indiki adamlar çıxıb efirdə oxuyaydı, onları heç Azərbaycan televiziyasının qapısından içeri buraxmazdılar. Amma mən "Dan ulduzu" instrumental ansamblının, Dövlət Mahnı Rəqs ansamblının solisti olduğuma görə maşınım-la içeri keçirdim, Gülarə xanım da yanımda otururdu. Amma o rəhmətlik Əbülfət, İslam Rzayev onlar qapıda dayanırdılar, gözləyirdilər ki, icazə gəlsin. Əli Mirəliyev bax budur.

- Bugünkü gənclik məhz elə bayağı mahnılara üstünlük verir. Hətta qulaqcıqlarla qulaq asırlar. Bununla bağlı fikirləriniz necədir?

- Demək istəyirəm ki, Ramiz Mirişli o mənim atama oxşayıb. Ona "dədə" deyirdim. O mahnı rəqs ansamblında bizim rəhbər idi. Əvvəlcə Telman Hacıyev idi, sonra Telman rəhmətə getdi, Ramiz gəldi. Hər ikisinə Allah rəhmət eləsin. Böyük bəstəkarlar olublar. Ramiz o vaxtı mənə dedi ki, Tofiq Quliyevi yanına çağırır. Tofiq Üzeyirin məktəbini keçib, Şəfiqə Axundova, Ağabacı Rzayeva, Hökümə Nəcəfova Üzeyir məktəbi keçiblər. Üzeyir məktəbi keçmək bilirsiniz nə deməkdir? Üzeyir Tofiqi yanına çağırır deyib ki, elə mahnı yaz ki camaat belə istəyir. O vaxtı ara-sıra belə mahnıları olub. Amma Üzeyir onlarla mübarizə aparıb. Biz püxtələ-

“Qışqırmaq olmaz, oxumaq lazımdır”

Azərbaycan bəstəkar mahnılarının mahir ifaçısı Əli Mirəliyevin SİA-ya verdiyi müsahibəsini təqdim edirik:

şə-püxtələşə yerimizi bizdən sonra gələn nəsle veririk, ötürürük. İndi bunlar bu nəsle nə ötürəcəklər? Mən ötürdüm mənə qəbul eləmədi. Bəs siz nə ötürəcəksiniz? Ay canı yanmış, Əndamı yanmış. Utanmırsınız?

- Biz indi yeni müğənniləri götürək. Məsələn, Üzeyir Mehdişadani götürək. Azərbaycanda sevilir, biz onu danlayırıq. Amma Türkiyədə fanatları həddindən artıq çoxdur. Bu nədən irəli gəlir?

- O qədər qonşu xalqlar var ki belə mahnıları başa düşürlər. Axı onlar sözün mənasını bilmirlər. Səsi də elə onlara yaxın oxuyur. Yəni biz onlara rusca başqa şey deyirik. Bu küçə oxumağıdır. Üzeyirin səsi yoxdur. Am-

ma özü çox qabiliyyətli uşaqdır. Qışqırmaq olmaz, oxumaq lazımdır. Mən demək istəyirəm ki, Üzeyir Mehdişadani çox tərbiyəli oğlandır. Amma çox tərbiyəsiz musiqilər yazıb oxuyub.

- Xalqımızın zövqünü necə düzəldə bilərik?

- Mən artıq 30 ilə yaxındır ki, deyirəm. 90-cı illər Yanvar hadisələri oldu. Bizim bütün özünə hörmət edən müğənnilər bir neçə müddət oxumağı saxladılar. Orada müddət boşluq oldu. Biz kənara çəkildik. O alaqlar basdılar, girdilər. Zeynəb, Şövkət, Gülağa oxumadı. Biz oxumadıq, biz dayandıq. Dedik "Düz deyil, gündə meydlər gəlir. Mən necə oxuyum? Mənə nə deyirlər?". Abır-həyamızı saxladıq. Amma onlar orda-burda konsert verdilər. Elariz, Səməd Səmədov. Yəni demək deyil ki, bunlar ki girdilər bizim musiqiyə bütün bizim çəkdiyimiz, gördüyümüz o məktəb elə bil ki bizim beynimizi şəxsən mənim beynimi elə bil tok vururdu. Bayağı mahnıları efirə gətirdilər adını "Şanson" qoydular.

- Müasir dövrdə adını müğənni qoyanlar dəyərli xalq və bəstəkar mahnılarımızı yeni üslubda oxuyub qol-qanadını qırırlar. Bunun qarşısı alınmalıdır. Sizcə bunu necə etmək olar?

- Yəni də deyirəm 3-4 nəfər adam olsun musiqini bilən, şəriyyəti bilən, yəni ki əruzü bilən, muğamı bilən, yəni sözün mənasını dərk edən komissiyanın üzvü olsun. O qurum yaransın ki, həm də bəstəkar. Deməsinlər ki orda mən necə istəyirəm elə oxuyuram. Sözün deyiliş qaydası var, sən sındırırsan, vurğusunu itirirsən, bilmirsən səslidir, səssizdir, hansı saitlərdir bilmirsən. Ona görə bunlar bilmirlər səslə, səssiz saitlər, samitlər var. Ona görə o Bədii Şura olmalıdır, mütəəq olacaq, nə vaxtsa bu olacaq, mən inanıram ki, olacaq. Bədii Şura olmasa bu iş düzəlməyəcək.

- Bayağı müğənnilərin ucbatından Azərbaycan televiziyalarına həsrət qalmışdır. Siz korifey sənətkarlar olaraq bayağılığı niyə tənqid edib qadağalar tələb etmirsiniz?

- Mən neçə ildir deyirəm. Millət mənədən soruşur. Dərdlərini mənə deyirlər. Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi sizdən xahiş edirəm bizə kömək edin. Biz ortaya çıxaq bu cavanlara kömək edək, düz yol göstərək. Axı bu bizim borcumuzdur. Bir qurum yaradın ki, biz televiziyanı təmizləyək.

- Gənc müğənnilərdən kimi dinləyirsiniz?

- Ən çox sevdiyim və dinlədiyim müğənni Eltondur. Başda da Teymur Əmrahdır. Elton Teymur Əmrahın tələbəsidir. Samir Piri-yev, Nadir Qafarzadə, Aygün Bəylər, Güllü Muradova və s. Onların çox əla səsi var. Mirələmin də yaxşı səsi və avazı var.